

Tabell E-k

Indeks for berekna utgiftsbehov for kommunane 2027

Tabellen viser samla indeks for berekna utgiftsbehov og dei ulike delindeksane, kommunane sin del av innbyggartalet i landet per 1. juli 2026 og kommunane sin del av det berekna utgiftsbehovet i 2027. Indeks for berekna utgiftsbehov (kol. 27) blir rekna ut ved hjelp av kostnadsnøkkelen for utgiftsutjamninga med tilhøyrande kriteriedata. Sjå innleiinga og den generelle omtalen av inntektssystemet for ein nærare omtale av utgiftsutjamninga.

Første steg i utgiftsutjamninga er å berekne den einskilde kommune sin del av den totale summen på landsbasis for kvart kriterium. Deretter blir den einskilde kommunen sin del av innbyggartalet i landet rekna ut (det vil seie innbyggartalet i kommunen dividert med innbyggartal i landet per 1. juli 2026). Deretter blir det berekna ein indeks for kvart kriterium etter følgjande formel:

$$\text{Indeks}_k = \frac{\text{Kommunen sin del av kriterium}}{\text{Kommunen sin del av innbyggerane}}$$

Ein kommune som har ein indeks lik 1,0 for kriteriet innbyggerar 6–12 år har like stor del av landets 6–12-åringar som av landets innbyggerar totalt. Ein kommune med indeks lik 1,1 for same kriterium har 10 prosent større del av 6–12 åringane enn av innbyggerane totalt. Ein kommune med indeks lik 0,9 for same kriterium har 10 prosent lågare del av 6–12-åringar enn av innbyggerane totalt. Indeks for berekna utgiftsbehov for kommune i blir rekna ut som eit vekta gjennomsnitt av indeksen for kvart kriterium etter følgjande formel:

$$\text{Indeks berekna utgiftsbehov } i = \sum_{k=1}^{26} V_k * I_{ki}$$

V_k er kriterievekt for kriterium k , I_{ki} er indeks for kriterium k for kommune i .

Vekta for kvart kriterium er vist i kostnadsnøkkelen i tabellen under. Som det kjem fram av tabellen, har innbyggerar 6–12 år vekta 0,1595 eller 15,95 prosent av den samla kostnadsnøkkelen. Det betyr at 15,95 prosent av det berekna utgiftsbehovet til kommunane på dei områda som blir dekte av utgiftsutjamninga, er knytt til talet på innbyggerar i aldersgruppa 6–12 år.

Indeks for dei ulike kriteria er viste i kolonnane 1 til 26. Kriteria er definerte, og kriterieverdiane er presenterte, i tabell F-k.

Kostnadsnøkkel for kommunane 2027:

Kriterium	Vekt
1 Innbyggjarar 0 år	0,0024
2 Innbyggjarar 1-5 år	0,1479
3 Innbyggjarar 6-12 år	0,1595
4 Innbyggjarar 13-15 år	0,0715
5 Innbyggjarar 16-22 år	0,0229
6 Innbyggjarar 23-24 år	0,0060
7 Innbyggjarar 25-66 år	0,1268
8 Innbyggjarar 67-79 år	0,0661
9 Innbyggjarar 80-89 år	0,0634
10 Innbyggjarar 90 år og over	0,0395
11 Basiskriterium	0,0214
12 Reiseavstand innan sone	0,0101
13 Reiseavstand til nabo	0,0101
14 Landbrukskriterium	0,0018
15 Innvandrarar 6-15 år, ekskl. Skandinavia	0,0078
16 Sysselsette 25–54 år med arbeidstid 100 pst. eller meir	0,0262
17 Personar med utviklingshemming 16 år og over	0,0212
18 Dødeligheitskriterium	0,0442
19 Aleinebuande 67 år og over	0,0522
20 Personar med låg inntekt	0,0158
21 Personar med låg utdanning	0,0147
22 Uføre 18–49 år	0,0093
23 Aleinebuande 30–66 år	0,0216
24 Flyktingar utan integreringstilskot	0,0156
25 Pasientar med diagnose innan rus og psykisk helse (NPR)	0,0156
26 Opphopingsindeks (låginntekt og arbeidslause)	0,0064
27 SUM	1,0000

Kolonne 1 – Indeks for innbyggjarar 0 år (per 1. juli 2026)

Kolonne 2 – Indeks for innbyggjarar 1–5 år (per 1. juli 2026)

Kolonne 3 – Indeks for innbyggjarar 6–12 år (per 1. juli 2026)

Kolonne 4 – Indeks for innbyggjarar 13–15 år (per 1. juli 2026)

Kolonne 5 – Indeks for innbyggjarar 16–22 år (per 1. juli 2026)

Kolonne 6 – Indeks for innbyggjarar 23–24 år (per 1. juli 2026)

Kolonne 7 – Indeks for innbyggjarar 25–66 år (per 1. juli 2026)

Kolonne 8 – Indeks for innbyggjarar 67–79 år (per 1. juli 2026)

Kolonne 9 – Indeks for innbyggjarar 80–89 år (per 1. juli 2026)

Kolonne 10 – Indeks for innbyggjarar 90 år og over (per 1. juli 2026)

Kolonne 11– Indeks for basiskriterium

Kolonne 12 – Indeks reiseavstand innan sone

Kolonne 13 – Indeks reiseavstand til næraste nabokrets

Kolonne 14 – Indeks for landbrukskriteriet

Kolonne 15 – Indeks for innvandrarar 6–15 år, ekskl. Skandinavia

Kolonne 16 – Indeks for sysselsette 25–54 år med arbeidstid 100 pst. eller meir

Kolonne 17 – Indeks for personar med utviklingshemming, 16 år og over

Kolonne 18 – Indeks for dødelegheitskriteriet

Kolonne 19 – Indeks for aleinebuande 67 år og over

Kolonne 20 – Indeks for låginntektskriteriet

Kolonne 21 – Indeks for lågutdanningskriteriet

Kolonne 22 – Indeks for uføre 18–49 år

Kolonne 23 – Indeks for aleinebuande 30-66 år

Kolonne 24 – Indeks for flyktningar utan integreringstilskot

Kolonne 25 – Indeks for pasientar med diagnose innan rus og psykisk helse

Kolonne 26 – Indeks for opphopingsindeksen

Kolonne 27 – Indeks for berekna utgiftsbehov

Vekta gjennomsnitt av kolonnane 1 til 26. Talet blir vidare nytta i tabell A-k, kolonne 1.

Kolonne 28 – Del av innbyggjarar totalt, per 1. juli 2026 (promille)**Kolonne 29 – Del av berekna utgiftsbehov (promille)**

Kommunen sin del av totalt berekna utgiftsbehov. Kolonnen blir rekna ut ved å multiplisere kommunen sin indeks for berekna utgiftsbehov (kol. 27) med kommunen sin del av innbyggjarane (kol. 28).